

Notater fra møte

Gjelder:	Notater fra møte i Standing Committee
DIBKs deltaker:	Hanne Prestmo, Kathrine Ørstavik
Hvor:	Hybrid-møte (digitalt og fysisk)
Deltakere:	Ca. 30-40 som deltok fysisk fra bl.a. Kommissjonen, medlemsland, industrien og andre interessenter
Dato:	21.11.2023

Dette er ikke et offisielt referat, men basert på våre egne notater fra møtet.

Åpning av møtet

Kommissjonen (*DG Grow*) ønsket velkommen til møtet. Kommissjonen sa litt om prosessen med revisjonen av byggevareforordningen. Kommissjonen er innstilt på oppdateringen av dette regelverket og forhåpentligvis er nytt forslag til forordning klart mot slutten av året.

Kommissjonen startet i 2020 også en prosess for å revidere det underliggende regelverket til byggevareforordningen, dvs. harmoniserte standarder, EADER og EU-kommissjonens utfyllende bestemmelser. Dette arbeidet kalles «CPR Acquis». Du kan lese mer om dette arbeidet på [våre nettsider](#).

Arbeidet er delt inn i ulike undergrupper basert på ulike produktgrupper, som prefabrikkert betong og dører/vinduer. Formålet med møtet er å gjennomgå dokumentene de har blitt enige om i de ulike undergruppene.

Ifølge Kommissjonen haster det å få på plass nye standardiseringsforespørslers. De kan ikke vente på den nye byggevareforordningen.

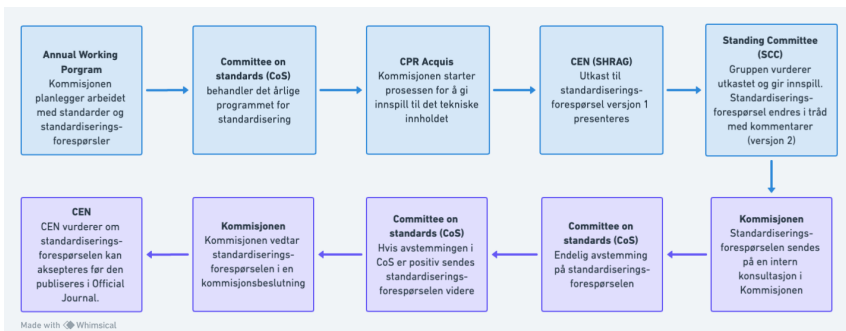
En oppdatering om revisjonen av det tekniske regelverket under byggevareforordningen (CPR Acquis)

Kommissjonen presenterte et nytt utkast til et veikart for gjennomgangen i de ulike undergruppene. Her står den foreløpige fremdriftsplanen til Kommissjonen om arbeidet i de ulike undergruppene.

På dette møtet sendes de to første standardiseringsforespørslene som har blitt utarbeidet under CPR Acquis prosessen til Standing Committee for gjennomgang. Den horisontale gruppen for bærekraft har levert innspill til de ulike undergruppene, slik at man også kan få frem bærekraftsegenskaper.

Tyskland hadde et spørsmål om den nye hurtigprosedyren for å lage standardiseringsforespørslers. Når vil styringsgruppen i CPR Acquis bli involvert? Kommissjonen sa at dette vil skje etter at teknisk komité i CEN er konsultert. Kommissjonen svarer at de prøver å spare medlemslandene for arbeid og ikke kalle inn til møte med styringsgruppen før det foreligger klare forslag. Kommissjonen må også nærmere vurdere om hurtigprosedyren skal brukes i de tilfellene hvor den tekniske komitéen i CEN ikke vil øke antall produkter.

Kommisjonen presenterte en oversikt over de ulike stadiene i prosessen for å lage en standardiseringsforespørsel. Ettersom presentasjonen fra Kommisjonen ikke er sendt ut før dette notatet ble publisert, har vi laget en (noe forenklet) norsk versjon av det Kommisjonen presenterte under:

Til syvende og sist er det Kommisjonen som har ansvar at det tekniske innholdet i standardiseringsforespørselen er riktig. Kommisjonen har på forhånd sendt standardiseringsforespørselene til CEN. Kommisjonen trengte de tekniske innspillene fra CEN og måtte i tillegg vite om CEN er klar for å ta imot nye standardiseringsforespørsler.

Kommisjonen gjennomgikk også strukturen til de nye forespørselene:

- Annex I: Liste av standarder
 - o Liste over nye standarder
 - o Liste over dagens standarder
 - o Liste over standarder som skal ferdigstilles
- Annex II: kravene til standardene som er opplistet
 - o Del A: Generelle krav
 - o Del B og C: Krav for å lage harmoniserte standarder
 - Omfang, materialer, tiltenkt bruk osv.
 - Essensielle egenskaper (inklusive klasser og terskler)
 - Dokumenter som skal leveres etter ytelseserklæringen
 - Produksjonskontroll i fabrikk (dette er en ny kategori som ikke tidligere har vært med i de gamle mandatene)
 - o Del D: Krav til standarder om produktkategoriregler

Tyskland hadde et spørsmål om tilleggskategoriene til produsentene for å gi komplett informasjon. Kan dette være hva som helst? Kommisjonen sa at her er det juridiske bindinger knyttet til hva som kan legges til. Det må være knyttet til f.eks. den strukturelle betydningen til produktet. Kommisjonen ønsker at systemet som lages under CPR Acquis skal være et komplett system for produktene. Det er ikke lov å legge til egne aspekter ved produktene. Formålet med regelverket er å inkludere alt av relevante vesentlige egenskaper.

Produsenten kan også legge ved dokumenter som gir en beskrivelse av kalkuleringer som trengs for å vise at produktet kan brukes i et spesielt land. Medlemslandene kan imidlertid ikke bestemme hvilke kontroller som skal gjøres i produksjon i fabrikk. Man kan ikke kreve noe annen enn det som står i

byggevareforordningen, man kan ikke kreve en ytterligere testing av produktet. F.eks. er ikke holdbarhet en del av egenskapene i standardiseringsforespørselen.

Nederland hadde et spørsmål om den overordnede prosessen. Er tidsplanen med utarbeidelse av standarder innen 2 år realistisk for CEN?

Kommisjonen sa at samarbeidet med CEN har blitt mye bedre de siste årene. Prosessen med å utarbeide standarder krever tydelige krav til standardiseringsarbeidet og Kommisjonen har forsøkt å være tydeligere i denne dialogen.

Kommisjonen mener dette tette samarbeidet med CEN også gjør at CEN er klare for å lage standarder når standardiseringsforespørselen er klar. Man trenger å ha et tett samarbeid for å unngå de tidligere feilene som har gjort at standardene ikke har vært i tråd med byggevareforordningen. Kommisjonen mener de også i den pågående prosessen med CPR Acquis drar nytte av at CEN har eksperter med i arbeidet.

CEN sa at for gruppene prefabrikkert betong og metallbaserte konstruksjonsprodukter så har CEN allerede startet å koordinere dette arbeidet gjennom Ad-hoc grupper. CEN har gitt kommentarer til forslagene som nå blir presentert. CEN mener de som regel trenger 3 år på å produsere nye standarder i henhold til sine interne prosesser. Gjennom diskusjoner med Kommisjonen er de innstilt på å levere på tidsfristene, med muligheter for å forlenge tidsfristene dersom det er behov for det.

Kommisjonen tar imot eventuelle skriftlige synspunkter på dette ut desember.

Standardiseringsforespørsel for prefabrikkert betong- og lettbetongprodukter

Engelsk: *Precast concrete products*

Kommisjonen presenterte kort den nye standardiseringsforespørselen.

- Noen spørsmål gjenstår å definere, for eksempel leveringsdatoen for de bestilte standardene. Det er ennå ingen enighet om det skal være en lang liste med standarder eller om de skal samles (standardisering har jobbet mot det de siste årene).
- Kommisjonen ønsker at miljøegenskaper også skal inkluderes.
- Når det gjelder innhold av farlige stoffer, så er det enkelte krav til produkter i kontakt med jord og i noen få tilfeller utslipp til inneluft. Kommisjonen minner imidlertid om at dersom det ikke er nasjonale rapporteringskrav, vil produsentene ha mulighet til å rapportere ingen ytelse angitt.
- Kommisjonen tar ikke med deler av produktet som har med de strukturelle delene av produktet (krav i eurokoder osv.)
- Kommisjonen har fått innspill fra enkelte medlemsland om kalkuleringer i forbindelse med jordskjelv. For noen produkter påvirkes holdbarheten og dette må da kunne integreres i beregningene for styrke (dette kan også gjøres med jordskjelvkarakteristikk).
- Klasser og terskler er inkludert i dokumentet for å unngå behov for ytterligere delegerte rettsakter.

Hvis man i det konkrete medlemslandet mener noen av de opplistede egenskapene ikke er relevante, så er dette ikke et problem. Det viktigste er å få med de egenskapene som er viktig for de enkelte medlemslandene, det er ikke noe krav om at de må brukes.

Standardiseringsforespørsel for metallbaserte konstruksjonsprodukter

Engelsk: *Structural metallic products*

Standardiseringsforespørselen er svært lik grunnlaget som er utarbeidet av CPR Acquis-gruppen. Kommisjonen gikk gjennom de produkttypene de har tatt med i standardiseringsforespørselen og de de ikke har tatt med i gruppen, se oversikt under:

Acquis	SR
Family 1 Finished elements	Yes, except rails and sleepers
Family 2 Finished members	Yes
Family 3 Kits	Yes
Family 4 Welding materials	Yes
Family 5 Connectors	Yes, except dowels, strips, fasteners, railway fasteners
Family 6 Metal faced sandwich panels	Yes

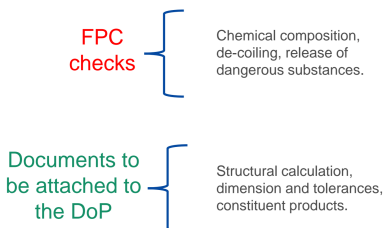
Noen produkter er slettet (f.eks. skinner, sviller, dybler, strips, jernbanefester).

For stål er klasser et problem. Her er forholdene ulike fra stat til stat. Klassene som brukes i medlemslandene er produktklasser, ikke ytelsesklasser. Kommisjonen går for produsentenes perspektiv og anvender ytelsesperspektivet. Klasser og terskelverdier kan identifiseres i nasjonale byggeforskrifter.

Det er i standardiseringsforespørselen laget en liste for egenskaper som er relatert til bærekraft, samt en liste over standarder som må trekkes tilbake. Det er et klart skille mellom hva som skal tilhøre produksjonskontrollen og hva som skal supplere ytelseserklæringen.

Det er også laget en liste over standarder som skal trekkes tilbake. Noen standarder ble utviklet som erstatning for eksisterende standarder, men det er ikke nødvendigvis en til en. For enkelte produkter må flere standarder trekkes tilbake for å erstatte en ny standard.

Kommisjonen har også nærmere beskrevet hva som skal undersøkes i produksjonskontroll i fabrikk og hva som kan inngå i dokumentasjonen som legges ved siden av ytelseserklæringen.

I produksjonskontroll i fabrikk kan man altså se på kjemisk komposisjon, retting av kveil, og utslipp av farlige stoffer.

Dokumenter som kan legges til ytelseserklæringen er strukturelle beregninger, dimensjoner og toleranser og bestanddeler av produktet.

Et spørsmål som har oppstått i prosessen er knyttet til «kits». Det er ofte informasjon som man må gi videre til produsenten av et «kit». Dette er spørsmål som må vurderes nærmere av CEN. Dette er et spørsmål som standardiseringskomiteén for denne typen produkter må ta hensyn til.

Finland hadde noen detaljerte kommentarer for enkelte produkttyper i forespørselen. De sender over dette skriftlig.

Veien videre med denne standardiseringsforespørselen er at Kommisjonen presenterer denne nå for medlemslandene i Standing Committee. I denne gruppen så ønsker Kommisjonen å få innspill på eventuelle regulatoriske behov som medlemslandene har. Man kan gi innspill på dette innen utløpet

av desember. I prosessen med CEN ønsker Kommissjonen innspill fra standardiseringen. Hvis det er overlappende innspill, så kan man sende det inn, men kommissjonen ber om at man her forsøker å holde de to prosessene separate. Etter at standardiseringsforespørselen har vært på høring i Standing Committee skal den sendes på votering i Committee on standards (CoS).

Målet er at nye standarder skal være klare innen 18 måneder etter at CEN har mottatt forespørselen om standardisering, dette har vært diskutert mellom Kommissjonen og CEN.

Standardiseringsforespørsel for ildsteder

I januar 2023 sendte CEN 5 standarder til Kommissjonen for apparater til oppvarming av rom (ildsteder/vedovner osv.). Kommissjonen har nå i høst publisert standardene i Official Journal.

Denne standardiseringsforespørselen gjelder bl.a. vedovner og har også blitt utviklet over lengre tid. Disse produktene er fra 2022 regulert både gjennom økodesignforordningen og byggevareforordningen.

Dokumentet er et utkast til endringer i den nåværende standardiseringsforespørselen. Det gjenspeiler at Kommissjonen bl.a. har fått en rekke tekniske synspunkter:

- «Part load heat output»
- Badstueovner trenger terskler for utslipp
- «Flued oil stoves» trenger å revidere slik at det kun er disse elementene som er med

I tillegg introduseres miljømessig bærekraft (ikke alle indikatorer fra EN 15804 ble tatt med i første omgang) og en tilpasning til økodesignforskriften. Avhengig av tilbakemeldinger fra CEN er målet å ha de tre standardene som mangler på plass i løpet av neste år. Når det gjelder indikatorene i henhold til EN 15804, kan det være behov for ekstra tid siden det er urimelig å revidere en ny standard etter seks måneder.

Det har også vært spørsmål vedrørende terskelverdier knyttet til økodesignregelverket. Kommissjonen ønsker å få til et samsvar mellom kravene i byggevareforordningen og økodesignregelverket.

Norge stilte spørsmål om hva som menes med å få til et slikt samsvar. I dag finnes det ulike testmetoder i de to regelverkene, hvordan vil et slikt samsvar se ut? Kommissjonen svarte at de under diskusjoner har kommet frem at CEN kan velge en enkelt metode. Dette gjelder for byggevareforordningen, mens økodesignforordningen åpner for at det finnes flere metoder. CEN bør også velge metoden med høyest repeterbarhet.

Kommissjonen ønsker eventuelle merknader innen to uker, dvs. innen 5. desember, for å forberede forslaget for fremleggelse for Committee on standards (CoS) i desember.

Standardiseringsforespørsel knyttet til bærekraftsegenskaper

Engelsk: *Environmental sustainability*

Denne undergruppen jobber med LCA-indikatorer. I forbindelse med arbeidet med dette området tar man sikte på å følge standarden for bærekraftige byggverk og miljødeklarasjoner NS-EN 15804:A2. Det pågår en diskusjon om hvilke deler av standarden EN 15804:A2 som kan gjennomføres under dagens byggevareforordning og hvilke som ikke er dekket.

Et nytt system for kontroll og testing av egenskaper knyttet til bærekraft, AVCP system 3+, ble presentert på møtet i Advisory Group tidligere samme dag. Dette er spesielt relevant for denne undergruppen. Se referatet fra Advisory Group 21.11.2023.

Enkelte tekniske komiteer fra CEN jobber med utviklingen av produktkategoriregler i tråd med bærekraftsvurdering av produktfamilier. Arbeidet følges og støttes av CEN/TC 350.

Arbeidet forventes brukt som referanse i utviklingen av en standardiseringsforespørsel.

Kommisjonen forklarer betydningen av produktkategoriregler og mener at det CEN allerede har utviklet kan brukes som utgangspunkt når vi utvikler forespørsler om standardisering innenfor byggevevareforordningen. Det er uklart om Kommisjonen ønsker tilbakemelding på grunnlaget som presenteres på møtet og i så fall hva slags synspunkter.

Det er en del produktfamilier som i dag ikke dekket av produktregler, så det er også en del arbeid som gjenstår. Kommisjonen mener at CEN også bør begynne å jobbe med produktkategoriregler, slik at de er klare for dette når man skal lage standardiseringsforespørsler.

Det er mye kunnskap om produktkategoriregler i CEN/TC 350. Kommisjonen mener at den tekniske komiteen til CEN utfyller CPR Acquis-gruppen. De ber medlemslandene om å huske på at det tekniske regelverket er en oppgave for Kommisjonen og for medlemslandene. CEN har kun en medvirkende og assisterende rolle.

CPR Acquis undergruppe for bærekraft vil ha sitt neste møte i januar, invitasjon kommer snart. Her vil man diskutere nærmere arbeidet med produktkategoriregler. Kommisjonen hadde ikke tid til møte i høst på grunn av tiden som gikk med til forhandlingene med ny byggevevareforordning.

Kommisjonen har til hensikt å samle inn tilbakemeldingene de har fått om spørsmålet om slagg og komme tilbake til medlemsstatene.

Avslutning av møtet

Kommisjonen takket for deltakelsen og for spørsmålene de mottok.

Har du spørsmål eller kommentarer til notatene fra møtet?

Vi svarer gjerne på spørsmål knyttet til notatene fra møtet, og om du har kommentarer, innspill eller bidrag til pågående prosessen, så er du velkommen til å kontakte oss. Vi kan og vurdere å sende dokumentene fra møtet ut på forespørsel.

For å sikre at informasjonen når ut til norske interessenter, har vi laget en e-postgruppe som mottar varsler når nye referater legges ut.

For å bli lagt til denne e-postgruppen eller gi innspill/kommentarer - ta kontakt med direktoratet på post@dibk.no. Merk gjerne e-posten med «Europeiske grupper – byggevevareforordningen».